

Op kop

Fase 1: Oriënteren

Dit ga je de leerlingen leren:

- ◆ Vorm: decoratie en ornament
Vertel dat je ze iets gaat leren over decoratie en ornament. Leg uit wat dat is of toon het filmpje.
- ◆ Werkwijze: sjabloondruk
Het tweede leerdoel is keramiek. Doe de techniek zelf voor of toon het filmpje. Geef de leerlingen een bol klei en laat ze zelf de techniek uitproberen in een klein potje.

De leerlingen passen keramiek en decoratie en ornament toe in een opdracht met de volgende betekenis:

- ◆ Op kop
Toon de afbeeldingen en bespreek de vragen.
 - Laatst dronk ik, net als deze vrouw, uit een kop met een kop erop. Wie heeft ook wel eens een beker met gezicht gezien? Hoe zag het eruit?
 - Weet je dat mensen dit al heel lang geleden bedacht hebben? Deze bekers zijn in Nederland gevonden en stammen uit de tijd van de Romeinen. Wat valt je op? Wat zijn de verschillen? [De linker is plastischer dan de rechter, bij de linker zie je haast niet dat het een beker is, de linker is in zijn geheel een gezicht/rechts zit het gezicht op de beker, links zijn de vormen realistisch/rechts vereenvoudigd]. Leg de link met de informatie over decoratie en ornament.
 - Hier zie je twee bekers die lang geleden in Zuid- en Midden-Amerika zijn gemaakt. Wat valt je op? Wat zijn de verschillen? [Gezicht links is platter dan rechts, links is van metaal/rechts van aardewerk, links één kleur/rechts meerdere kleuren, rechts lijken gaten in te zitten, links is de vorm een rechte beker/rechts is een breed uitlopende beker met handvatten].
 - Nog twee bekers met koppen. Deze zijn geschilderd. Wat denk je, komen deze koppen uit de Romeinse cultuur of uit de Zuid-Amerikaanse cultuur? Waarom denk je dat? [Beide bekers komen uit Zuid-Amerika. Te herkennen aan de tinten rood en bruin, de vereenvoudigde vormen, het gebruik van patronen].

Benoem de opdracht:

Maak een ruimtelijk beeld van een beker met een gezicht erop.

1. De leerlingen maken eerst een beker.

2. Daarna maken ze op de beker een gezicht.

Fase 2: Onderzoeken

- ◆ Onderzoek het materiaal
Geef leerlingen de tijd om te onderzoeken wat ze willen maken. Ze doen dat door te experimenteren met de klei. Met een apart stuk klei kunnen ze zoeken naar de vormen voor het gezicht. Wil je het onderzoek verdiepen? Gebruik dan de bouwsteen 'onderzoek het materiaal'.

Fase 3: Uitvoeren

- Stel individueel reflectievragen.
- Bekijk wanneer nodig nogmaals (delen van) de filmpjes.
- Houd een tussentijdse beschouwing, in groepjes of klassikaal. Je kunt hiervoor de vragen van de evaluatie gebruiken.

Fase 4: Evalueren

- ◆ Nabespreken: wat hebben we geleerd?
Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. De vragen kunnen ook gebruikt worden bij een tussentijdse beschouwing of als reflectievragen tijdens het onderzoeken en uitvoeren.

Kerdoel 52 en 56

De les start met een modern kopje met een gezicht erop. Het kopje wordt vergeleken met Romeinse en Precolumbiaanse bekers met een gezicht erop. Je kijkt naar de vorm van de bekers, de vorm van de gezichten en het kleurgebruik. Je kunt aansluiten bij **kerndoel 52**: leerlingen leren over kenmerkende aspecten van het tijdvak *Grieken en Romeinen*. Je kunt ook aansluiten bij **kerndoel 56**: leerlingen krijgen kennis over en waardering voor aspecten van cultureel erfgoed, in het bijzonder oude (gebruiks)voorwerpen uit het dagelijks leven.